

EKONOMİNİN *ve* EMEĞİN NABZI

Aralık 2024 / Sayı 6

Editör: Prof. Dr. Mustafa Durmuş

- Ekonomi Küçülürken, Yüksek Enflasyon Devam Ediyor!
- Ekonomik ve Sosyal Refah İçin Demokrasiye İhtiyacımız Var!
- Yeni Yılda Asgari Ücret Ne Olacak?
- İşçi, Emekli, Kadın ve Çocuk Yoksulluğu Artıyor!
- Kadınların Yaşam Hakkı İhlalleri Devam ediyor!
- Kayıt Dışı İstihdamda OECD Beşincisiyiz!
- COP29: Küresel Fosil Yakıt Şirketlerinin Hakimiyeti Sürüyor!
- Engelli Yurttaşların Karşılaştığı Duvarlar Yükseliyor!
- İstihdamda İstikrarsızlık Bir Kural Haline Geldi!

TEZ-KOOP-İŞ SENDİKASI

Türkiye Ticaret, Kooperatif, Eğitim, Büro ve Güzel Sanatlar İşçileri Sendikası

Ekonomi Küçülürken, Yüksek Enflasyon Devam Ediyor!

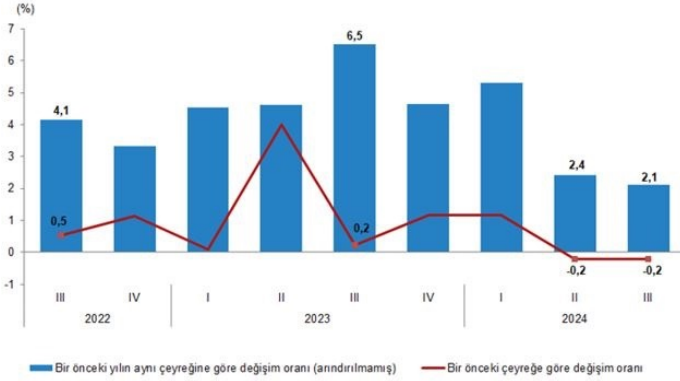
Bu yılın üçüncü çeyreğine (Temmuz-Ağustos-Eylül) ilişkin ekonomik büyüme verileri ve Kasım ayı enflasyon rakamları TÜİK tarafından açıklandı. Buna göre, üçüncü çeyrekte Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) bir önceki çeyreğe göre %0,2 azaldı.

Ekonomi resesyona girdi, sanayi sektörü küçüldü!

Bu yılın ikinci çeyreğinde de ekonomi %0,2 küçüldüğünden, bu durum Türkiye ekonomisinin teknik olarak resesyona girdiğini gösteriyor. Resesyon ise işyeri kapanmaları ve iflasların ve buna bağlı olarak da işsizliğin artacağı ve emek gelirlerinin azalacağı anlamına geliyor.

Diğer yandan da yıllık olarak (geçen yılın aynı ayına göre) sağlanan %2,1'lik ekonomik büyümenin sürükleyicileri inşaat-eylak, finans ve sigorta ve tarım sektörleri oldu. Sanayi sektörü ise %2,2 küçüldü. Bu durum büyümenin düşük niteliğini gösterirken, sanayi sektöründeki küçülme görece olarak nitelikli istihdamın ve ihracatın daha da azalacağı ve emekçilerin gelirlerinin düşeceği demek oluyor.

GSYH, iktisadi faaliyet kollarına göre A10(1) düzeyinde büyüme hızları, III. Çeyrek: Temmuz - Eylül, 2024

İşçi sınıfının yoksullaşması artarak sürüyor!

Ekonomi resesyona girerken, işçi sınıfının milli gelirden aldığı payın azalarak, ikinci çeyrekte %40,4'den üçüncü çeyrekte %36,4'e düşmesi ve bu düşüşün ilk çeyrekte itibaren ortaya çıkması, gelir dağılımının işçi sınıfı aleyhine olmak üzere daha da kötüleştiğini ve emekçilerin yoksullaşmasının arttığını gösteriyor.

Enflasyon yükseklerde uçmayı sürdürüyor!

TÜİK verilerine göre, Kasım ayında enflasyon her ne kadar yıllık olarak %47,09'a düşse de 12 aylık ortalama %60'ın üzerinde seyrediyor (60,5). Aylık enflasyon ise %2,24 oldu.

TÜİK ve ENAG verileri arasındaki büyük uçurum ise sürüyor. ENAG'a göre, Kasım'da yıllık enflasyon %86,76 ve aylık enflasyon %4,06 olarak gerçekleşti.

İstanbul Ücretliler Geçinme Endeksi adıyla yayımlanan İTO enflasyon oranları da TÜİK verilerinden yüksek: Kasım ayında aylık %3,07 ve yıllık %57,99.

ENAG ve İTO'nun verileri ile TÜİK verileri arasındaki uzunca bir süredir var olan büyük farkın devam etmesi, TÜİK tarafından açıklanan resmi enflasyon rakamlarının, özellikle de asgari ücretin belirleneceği bu ayda, güvenilirliğinin sorgulanmasına neden oluyor.

Ayrıca TÜİK verilerinde de gıda enflasyonunun TÜFE'nin üzerinde seyretmesi, halkın özellikle de güvenilir gıdaya erişiminin giderek zorlaştığını gösteriyor.

Emekçilerin enflasyonu daha yüksek!

Son olarak, resmi enflasyonun sağlıkta %52,84, konutta %74,45 ve eğitimde %92,49 olması, emekçilerin, başta gıda ve kira olmak üzere, bütçelerinin çok önemli bir kısmını oluşturan bu harcama kalemlerindeki yüksek fiyatların hala sürdüğünü ve açlık sınırının altında ücret alan asgari ücretliler başta olmak üzere işçi sınıfının bu hizmetleri almakta zorlandığını ortaya koyuyor.

Ekonomik ve Sosyal Refah İçin Demokrasiye İhtiyacımız Var!

Demokrasiyi Gözleme rgütü' olarak da bilinen Freedom House dünyanın en zgr ve en çok baskı altındaki uluslarını sıralayan raporunda, toplam 195 ülke ve 15 bölgeyi; "zgr", "kısmen zgr" veya "zgr değil" olarak sınıflandırıyor.

Raporda Türkiye, "baskıcı rejimler" başlığı altında yer alan rneğin Myanmar, Tayland ve Taliban Afganistanı ile birlikte anılıyor. Öyle ki ülkenin toplam puanı 100 puan üzerinden 32 puan ve statüsü "zgr değil/not free). Politik haklar açısından 40 puan üzerinden 16 puan ve sivil özgürlükler (ifade özgürlüğü ve yasalar önünde eşitlik ve basın özgürlüğü gibi) 60 puan üzerinden 16 puan alabiliyor.

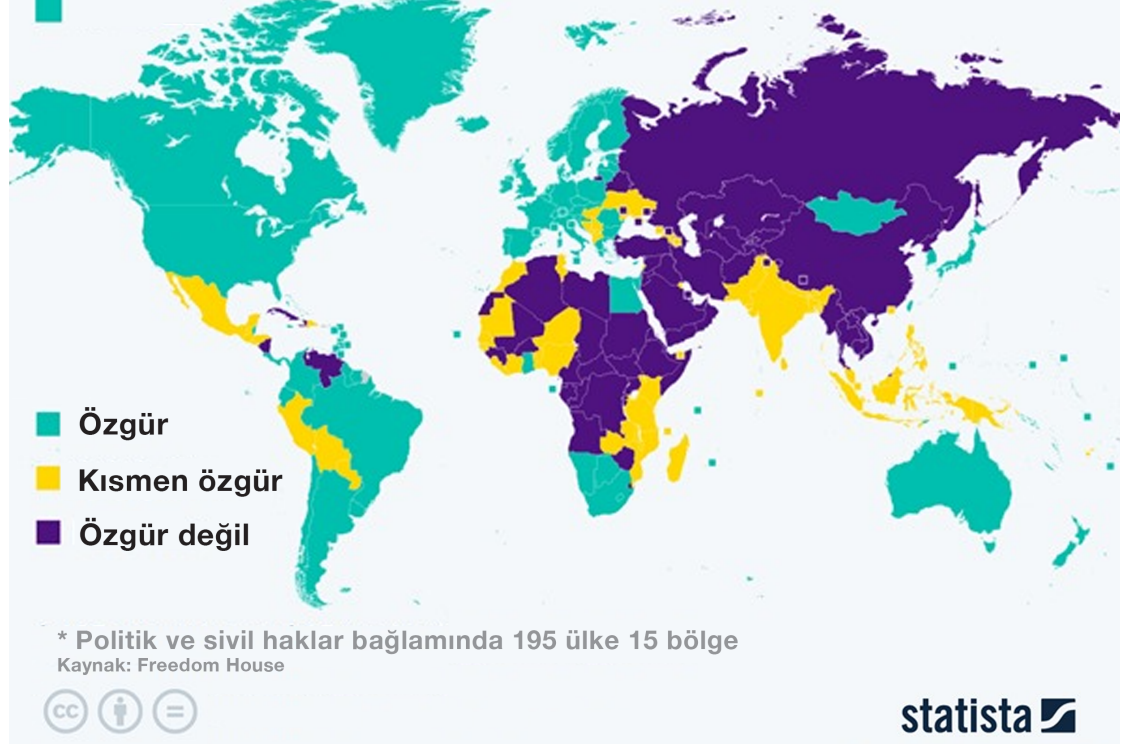
Rapora göre, dünyada son 10 yılda demokrasi puanı ciddi biçimde kötüleşen ülkeler arasında Türkiye (29 puan düşüşle) beşinci sırada yer alıyor. Türkiye'nin önündeki ilk dört sırada yer alan ülkeler ise sırasıyla: Libya, Nikaragua, Güney Sudan ve Tanzanya. Kısaca rapor, Türkiye'de bireysel hak ve özgürlüklerin ciddi baskı altında tutulduğu tespitini yapıyor ve ülkeyi "zgr olmayan" bir ülke olarak nitelendiriyor.

Otoriter ülkelerde büyüme ve yoksulluk el ele gidiyor!

Kapitalist otoriterlik altında yoksulluk ekonomik büyümeye eşlik ediyor. Yani yoksulluk sorunu,

Dünyada zgrlklerin Durumu

2022 yılında özgürlükler haritası*

"kötü ve dışlayıcı" kurumların varlığına veya kötü yönetilmeye indirgenmemelidir. Ortada sistemik sorunlar mevcuttur. Emekçilerin yoksullaşmasının nedeni büyük zenginler, büyük servetlerin sahipleri sermaye sınıfıdır.

Özellikle de neo liberal döneminde kapitalist büyüme sermayenin, servetin büyümesidir. Böyle bir büyüme neo liberal otoriter rejimlerin başta işçi hakları olmak üzere temel insan hak ve özgürlüklerini yok etmesi pahasına sürdürülüyor. Tüm bunlar kaçınılmaz olarak yoksulluk üretiyor.

Diğer taraftan, bilimsel kanıtlar; demokrasilerdeki ekonomik büyümenin otokrasi altında yönetilen diğer ülkelere göre daha yüksek olduğunu, demokratikleşmenin daha iyi bir ekonomik kalkınmaya yol açtığını, dolayısıyla da yoksulluğun azaltıldığını ve demokrasinin ekonomi için bir güvenlik ağı gördüğünü ve demokrasilerde daha az şiddette mali krizler yaşandığını ortaya koyuyor (V-Dem Institute, Policy Brief No. 27, 11 May 2024).

Yeni Yılda Asgari Ücret Ne Olacak?

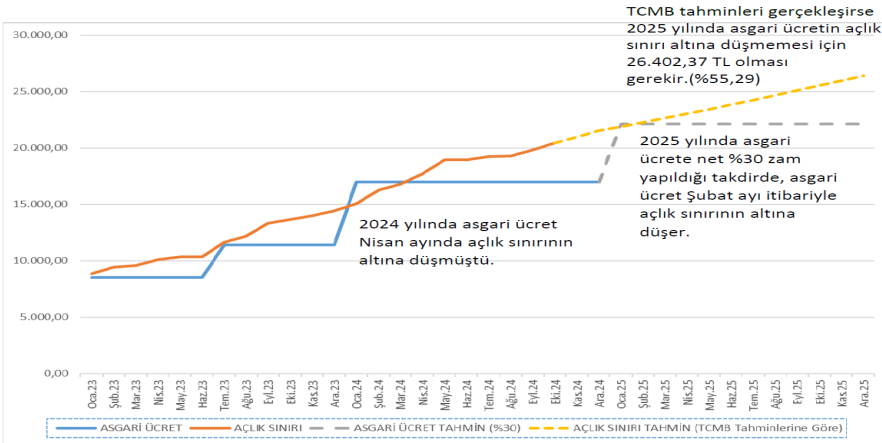
10 milyon civarındaki işçiyi ve ailelerini doğrudan, sınıfın geri kalanını da dolaylı olarak etkileyen asgari ücretin seneye ne olacağı bu ay belirlenecek. İktidar asgari ücrete yapılacak olan artışı enflasyonu tetikleyeceği gibi gerekçelerle olabildiğince düşük tutmak isterken, başta işçi sendikaları ve muhalif siyasal partiler olmak üzere toplumun büyük bir kısmı, çalışan ve emekli yoksulluğunun görülmemiş ölçüde artmasından dolayı, asgari ücret zammının yüksek tutulması gerektiğini savunuyor.

Asgari ücret Nisan ayında açlık sınırının altına düştü!

Nisan 2024'te açlık sınırının altına düşen asgari ücret, Kasım ayı itibarıyla yoksulluk sınırının neredeyse dört kat altında kaldı. Net 17.002 TL olan asgari ücretin 7.296 TL'si 11 ayda enflasyona gitti. Asgari ücretlinin satın alma gücü 9.706 TL'ye geriledi.

2025 yılı asgari ücretinin belirlenmesi için görüşmeler başladı

Merkez Bankası'nın 2024-2025 enflasyon tahminlerinin gerçekleşmesi ve Konfederasyonumuz Türk-İş tarafından açıklanan açlık sınırı verilerinin de bu tahminler doğrultusunda yükselmesi durumunda, 2025 yılında asgari ücret açlık sınırı ilişkisi aşağıdaki grafikte görüldüğü gibi olacaktır.

Kaynak: (<https://mustafadurmusblog.blogspot.com/2024/11/asgari-ucret.html>)

Buna göre, 2025 yılında asgari ücrete %29 ve altında zam yapılırsa, asgari ücretliler yılın ilk ayından itibaren açlık sınırının altında yaşamaya devam edecek. Asgari ücret, %40 ve altında zam yapılırsa haziran ayında; %50 ve altında zam yapılırsa da Ekim ayında açlık sınırının altına düşecek.

Asgari ücretin kişi başına GSYH'ye oranı da önemli bir göstergedir. Bu oranın %80'leri aştığı 1974 yılındaki seviyesini koruyabilmesi için 2025 yılında net asgari ücrete %180 oranında zam yapılması gerekiyor. Aynı hesaplama 2002 yılındaki seviyesini koruyabilmesi için yapılması gereken zam oranı ise %80.

Asgari ücret masada değil alanlarda belirlenir!

İşçi sınıfı mücadeleleri tarihi bize işçilerin yaşam koşullarını merkeze alan, adil ve insan onuruna yakışır bir asgari ücret sisteminin adil olmayan bir biçimde kurulan bir masada değil, alanlarda verilen güçlü sendikalarla belirlendiğini gösteriyor.

Bu yüzden de, işçi ücretlerine ilişkin tartışmalar asgari ücretle sınırlı tutulmamalıdır ve sendikalar, işçilerin ve ailelerinin temel ihtiyaçlarını karşılamaya yanı sıra, toplumsal, kültürel ve politik yaşama etkin biçimde katılabilecekleri bir yaşam ücretini ısrarla savunmalıdır.

ILO Philadelphia Bildirgesi

“ Ücretler ve kazançlar, çalışma süreleri ve diğer çalışma koşulları gibi konularda kaydedilen ilerlemelerin sonuçlarından herkese eşit şekilde yararlanma imkânı tanınması, iş sahibi olan ve korunmaya muhtaç olan kimselere asgari yaşam koşulları sağlayacak bir ücret verilmesi ”

Türkiye İşçi Sınıfına Selâm!

Türkiye işçi sınıfına selâm!

Selâm yaratana!

Tohumların tohumuna, serpilip gelişene selâm!

Bütün yemişler dallarınızdadır.

Beklenen günler, güzel günlerimiz ellerinizdedir,

haklı günler, büyük günler,

gündüzlerinde sömürülme,

gecelelerinde aç yatılmayan,

ekmek, gül ve hürriyet günleri.

Türkiye işçi sınıfına selâm!

Meydanlarda hasretimizi haykıranlara,

toprağa, kitaba, işe hasretimizi,

hasretimizi, ayyıldızı esir bayrağımıza.

Düşmanı yenecek işçi sınıfımıza selâm!

Paranın padişahlığını, karanlığını yobazın

ve yabancının roketini yenecek işçi sınıfına selâm!

Türkiye işçi sınıfına selâm!

Selâm yaratana!

Nazım Hikmet

İşçi, Emekli, Kadın ve Çocuk Yoksulluğu Artıyor!

İşçi yoksulluğu

Türkiye, işçi ücretlerinin milli gelir içindeki payı açısından Avrupa ülkelerinde milli gelirden en az pay alan ülke (%35,6). Üstelik bu pay için işçilerimiz haftada 44,2 saat çalışıyor. İşçilerin milli gelirden en yüksek payı aldıkları İsviçre'de haftada sadece 36,2 çalışıyor. Ülkedeki işgücü verimliliği çok düşük değil öyle ki Türkiye işgücü verimliliği açısından OECD ortalamasının hemen altında yer alıyor. Bu haliyle OECD'nin birçok ülkesinden daha yüksek iş gücü verimliliğine sahip. (Eurostat; <https://worldwithstatistics>)

Bu gerçeğe rağmen, asgari ücretlilerin toplam ücretliler içindeki oranının %50'yi bulduğu Türkiye işçi sınıfı OECD'nin en düşük beşinci asgari ücretini alıyor. Bu da ülkedeki yoksulluğu daha da derinleştirirken, çalışan yoksulluğunu da görülmemiş ölçüde artırıyor.

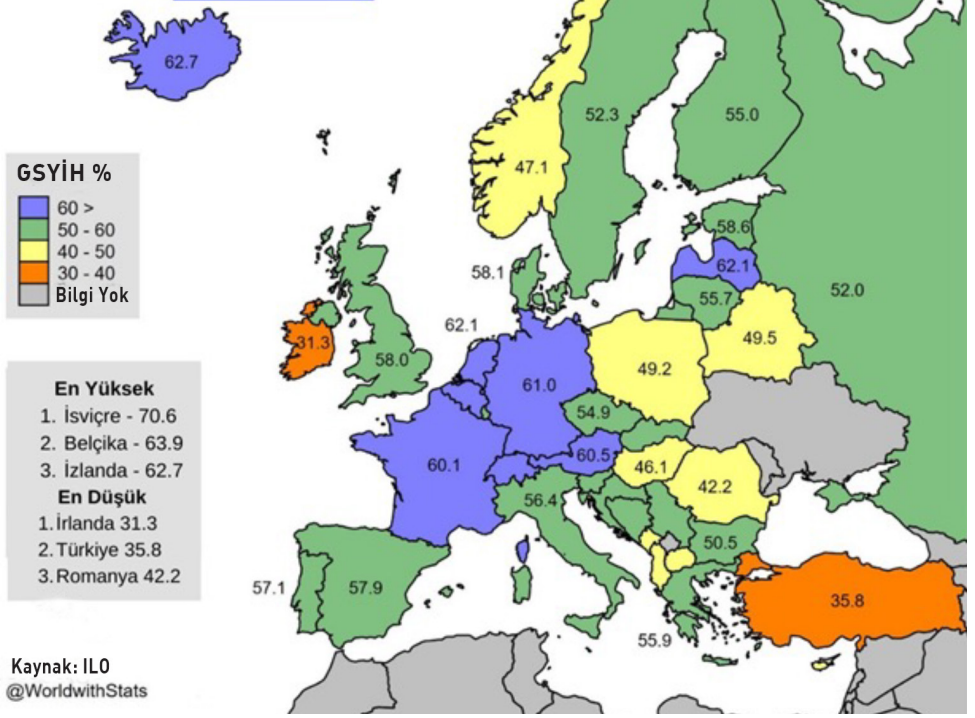
Emekli yoksulluğu

2002'de ortalama emekli aylıkları asgari ücretin %22 ve 2003'te %36 üzerindedir. Emekli aylıkları asgari ücret karşısında giderek düşmeye başladı ve 2018 yılında uygulanmaya başlayan Partili Cumhurbaşkanlığı Sisteminin ardından asgari ücretin altına geriledi. 2023 yılında ortalama emekli aylığı asgari ücretin %26 altına düştü. Emekli aylıklarındaki artışa asgari ücretteki artışın çok gerisinde kaldı.

Kadın ve çocuk yoksulluğu

Türkiye'de her üç kadından sadece biri istihdam ediliyor. Bu da, kadın yoksulluğunun birincil nedenidir.

Avrupa'da İşçi Ücretlerinin Milli Gelir İçindeki Payı (%2024)

Görelî yoksulluk içindeki yüzde pay açısından (2019-2021) Türkiye çocuk yoksulluğu sıralamasında Kolombiya'dan sonra ikinci sırada yer alıyor. Buna göre her 1000 çocuktan 338'i yoksulluk çekiyor.

Yoksulluk oranları (%):

Kolombiya : 35.8	Fransa : 19.9	Almanya : 15.5
Türkiye : 33.8	Malta 19.8	Belçika : 14.9
Romanya 29.0	Portekiz : 19.3	Japonya : 14.8
İspanya : 28.0	Avusturya : 19.2	İrlanda : 14.8
Meksika : 27.3	Slovakya : 18.9	Estonya : 14.8
ABD : 26.2	Litvanya : 18.3	Polonya : 14.1
Bulgaristan : 26.1	İsviçre : 18.1	Hollanda : 13.5
İtalya : 25.5	İsveç : 18.0	İzlanda : 12.4
Lüksemburg : 24.5	Hırvatistan : 17.2	Norveç : 12.0
Yunanistan : 22.3	Avustralya : 17.1	Çekya : 11.6
Şili : 21.6	Letonya : 16.3	Finlandiya : 10.1
Yeni Zelanda : 21.1	G. Kore : 15.7	Slovenya : 10.0
Birleşik Krallık : 20.7	Güney Kıbrıs : 15.6	Danimarka : 9.9 (Unicef)

Çocukların ve Kadınların Yaşam Hakkı İhlalleri Devam Ediyor!

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Karşı Mücadele Günü'nde, kadın örgütleri ve diğer demokratik kitle örgütleri tarafından şiddetin nasıl önlenebileceğine dair pek çok etkinlik yapıldı. Sendikamız Tez-Koop-İş bu konuda bir broşür hazırladı ve çalışma şubelerimize dağıtıldı, şubelerimizin bir kısmı konuya dair basın açıklamaları yaptı.

Şimdi aralık ayındayız ve bu ayda da şiddet yine hız kesmedi. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformunun 2024 Kasım ayı raporuna göre 32 kadın cinayeti ve 26 şüpheli kadın ölümü yaşandı. Kadınlar, fiziksel, sözel, duygusal ve psikolojik, cinsel, zorla evlilik, ekonomik ve dijital şiddetle karşı karşıyalar. Gerek gündelik yaşamın, gerekse kamusal, siyasal ve sendikal alanların düzenlenmesinde, geçerli bir ilke olarak yaşam hakkının savunulması, eşitsizliklerin durdurulması ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması büyük önem taşımaktadır.

Çocuk Hakları İhlalleri Hız Kazanıyor!

Ekonomik, siyasal ve toplumsal yönleriyle şiddet, en acımasız biçimleriyle gündelik yaşamları etkisi altına alıyor: 8 yaşındaki Narin Güran, 2 yaşındaki Sıla bebek, kimi özel hastanelerin

Kaynak: Fişek Çalışan Çocuklar Vakfı

yoğun bakım ünitelerinde ölüm yolculuğuna çıkarılan bebekler, İzmir'de yaşadıkları barakada çıkan yangında boğularak ölen beş yoksul çocuk, çocukların yaşam hakkı ihlallerinden sadece birkaçıdır.

Çocuklara yönelik şiddetin daha büyük resmini FİSA Çocuk Hakları Merkezi veriyor. FİSA medya izleme yoluyla elde edilen verilere göre yaz ayları (Haziran, Temmuz, Ağustos 2024) boyunca Türkiye genelinde en az 256 çocuk önlenebilir sebeplerle yaşamını kaybetti. Yaşamını kaybeden çocuklardan en az 79'unun kız; 157'sinin ise erkek çocuğu olduğu ifade ediliyor.

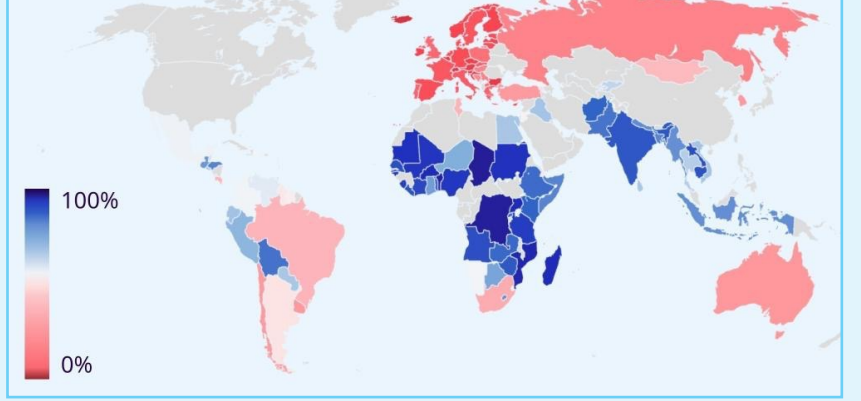
Çalışma yaşamı içinde çocukların eğitim hakkı ihlalleri, Mesleki Eğitim Mesleki Eğitim Merkezleri (MESEM) kapsamı içinde görülüyor. FİSA, Mesleki Eğitim Merkezi (MESEM) öğrencilerinin haklara ve özgürlüklere erişimi raporunu hazırladı. Bu rapora göre, MESEM öğrencileri sadece haftanın bir günü okuldalar ve kuramsal eğitimlerin niteliği okullara göre büyük ölçüde farklılaşıyor. Bu çocuklar haftanın kalan dört günü ise işyerlerindedir. Görüşme yapılan eğitimciler ve öğrenciler, işyerlerinde sözleşme kurallarına ve eğitim kriterlerine uyulmadığını, çocukların ağır iş yükü altında ezildiklerini, çoğu işletmelerde meslekleriyle ilgili olmayan işleri yapmaya zorlandıklarını, iş kazalarına maruz kaldıklarını ama bunların kayıt altına alınmadığını, işyerlerinin denetlenmediğini ifade ediyorlar.

ILO'ya göre "En kötü biçimleri düşünüldüğünde, çocuk işçiliği çocukları köleleştirir, ailelerinden ayırır, onları ciddi tehlikelerle, hastalıklarla karşı karşıya bırakır, çok küçük yaşlarda büyük kentlerin sokaklarında kendi başlarının çaresine bakacak duruma düşürür." Özetle, çocuk işçiliğine karşı mücadele güçlendirilmelidir.

Kayıt Dışı İstihdamda OECD Beşincisiyiz!

Meksika: %56,3
Kolombiya: %55,9
Kosta Rika: %37,1
Şili: %27,4
Türkiye: %27,3
Avustralya: %26,1
Macaristan: %17,8
Polonya: %9,8

Birleşik Krallık: %6,5
İtalya: %3,8
Fransa: %3,6
Danimarka: %2,8
İspanya: %2,6
Almanya: %2,5
İrlanda: %1,8
İsviçre: %1,1 (ILO)

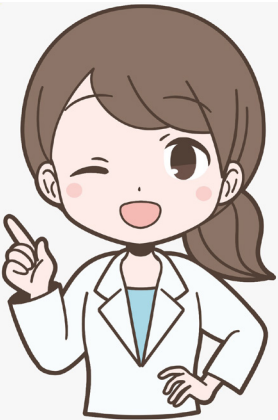

Engelli Yurttaşların Karşılaştığı Duvarlar Yükseliyor!

Seçilmiş Yaş Grupları	İlgili yaş grubundaki Engelli Nüfusun Oranı (%)
Türkiye Geneli	6,9 (Erkek- 5,9; Kadın-7,9)
3-9 yaş aralığı	2,3
35-39 yaş aralığı	4
60-64 yaş aralığı	16,5
75 yaş ve üzeri	46,5

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın Engelli ve Yaşı İstatistik Bülteni'ne göre (2023, veriler 2011; Türkiye'de engelli nüfus 14 yıldır sayılmıyor) genel nüfus içinde, engeli olan nüfusun tüm yaş grupları için oranı % 6,9, bu oran erkeklerde %e 5,9, kadınlarda ise 2 puan artarak % 7,9'a yükseliyor. Dünya Sağlık Örgütü ve Birleşmiş Milletler verilerine göre bu oran ortalama % 15'ler düzeyinde. Türkiye'de kamusal anlamda görünür olmayan ciddi oranda engelli nüfus var, ancak bunlara ulaşamıyor. Engelli oranının kadınlarda yüksek olması toplumsal cinsiyet eşitsizliklerini anlatıyor. Engelli nüfusun oranı yaş ilerledikçe yükseliyor. İlerleyen yaşla birlikte engelli oranındaki artışın ekonomik ve politik koşullarla bağı var, doğumdan sonra yaşanan riskler ve tehlikelerin engelli olma hali üzerinde ciddi etkileri

olduğunu ileri sürmek mümkün. Engelli olma hali ile işçi sağlığı ve güvenliği koşullarının yeterli olmaması gibi çalışan emekçilerin sorunlarına ek olarak engellilerin işsizliği sorunu çözüme kavuşmuş değildir. Engellilerin eğitim hakkı, çalışma hakkı, eşit ücret hakkı, kamusal yaşama katılım için kolaylaştırıcı işleyişler geliştirme mücadeleleri sınıf mücadelesinin önemli bir boyutu olmaya devam edecektir. Engellilerin yaşamını kolaylaştırma konusunda özellikle Avrupa ülkelerinde yerel yönetimler oldukça başarılı çalışmalar yürütmektedirler.

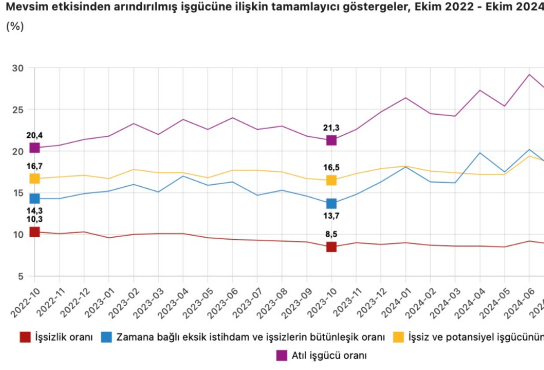
Bilgine'ye soruldu:

Engelli adaletinin anlamı nedir?

Engelli adaleti, sadece eşit yasal hakların veya yaşamı kolaylaştıran işleyişlerin güvence altına alınması için değil, aynı zamanda engelliliğin ırkçılık, cinsiyetçilik ve Öteki'leştirilen tüm insanlara uygulanan diğer baskı biçimleriyle kesişim halinde olduğu için bunlarla da mücadeleyi önemseyen bir yaklaşımdır.

İstihdamda İstikrarsızlık Bir Kural Haline Geldi!

TÜİK tarafından Ekim 2024 ayına ilişkin işsizlik rakamları açıklandı. Ekonomideki istikrarsızlığın istihdam rakamlarına da yansıdığı görülüyor. Temmuz ve Ağustos aylarında düşme eğiliminde olan işsizlik rakamları Eylülde olduğu gibi ve Ekim ayında da artmaya devam etti. Eylül ayında dar anlamda işsizlik oranı % 8,7 iken Ekim ayında 8,8 olarak gerçekleşti. Rakamsal olarak ifade etmek gerekirse 61 bin kişi daha işsizler ordusuna katıldı. Dar anlamdaki işsizlik tek haneli rakamlarda görünse de, asıl gerçek işsizlik rakamlarını yansıtan ve atıl iş gücünü veren geniş anlamdaki işsizlik oranı bir önceki aya göre % 25,7'den % 27,6'ya çıktı.

Böylece yaz aylarındaki turizm, inşaat ve tarım sektörlerindeki mevsimsel etki bile ekonomik krizin etkisi nedeniyle istihdama olumlu yansımamıştır. Bu da kış aylarının istihdam açısından daha sert geçeceğinin bir işareti niteliğindedir.

Anayasa Mahkemesinden Özel Güvenlik Görevlilerini sevindiren karar

TBMM tarafından yapılan son yasa değişikliği, özel güvenlik görevlilerinin kimlik iptali konusunda önemli yenilikler getiriyor. Daha önce, kasten işlenen suçlardan dolayı bir yıldan fazla hapis cezası alan özel güvenlik görevlilerinin kimlikleri, hükmün açıklanması geri bırakılmış olsa bile iptal ediliyordu. Suçun türü fark etmeksizin bu uygulama geçerliydi. Ancak yeni düzenlemeyle birlikte, sadece Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun'un 10. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendinin 2 numaralı alt bendinde yer alan ağır suçlar bu uygulamaya tabi olacak. Ayrıca, eskiden 3 numaralı alt bentte belirtilen suçlardan dolayı hakkında soruşturma açılması durumunda bile güvenlik kimliği iptal edilirken, artık sadece soruşturma açılması kimlik iptali için yeterli olmayacak.

Öte yandan, Anayasa Mahkemesi'nin 5188 sayılı Kanun'un 11. maddesinde yer alan bir ibareyi iptal etmesi de güvenlik görevlilerinin kimlik iptali sürecinde önemli bir değişiklik yaratıyor. Mevcut uygulamada, 3 numaralı alt bentte yer alan suçlardan dolayı kovuşturma geçiren güvenlik görevlilerinin kimlikleri iptal ediliyordu. Ancak Anayasa Mahkemesi, hakkında ceza davası açılan bir güvenlik görevlisinin kimliğinin, suç kesinleşmeden iptal edilmesini "ağır bir tedbir" olarak değerlendirerek, bu uygulamanın iptaline karar verdi. İptal kararı, karar tarihinden dokuz ay sonra yürürlüğe girecek. Bu tarihten itibaren, özel güvenlik görevlileri hakkında hangi suçtan olursa olsun ceza davası açılması, bir mahkeme kararı verilmediği

sürece kimliklerinin iptal edilmesine yol açmayacak.

Rekabet Kurumu, işverenlerin işgücü piyasalarındaki tutum ve davranışlarını denetleyecek bir Kılavuz yayınladı

Rekabet Kurumu 21.11.2024 tarih ve 24-49/1087-RM(4) Karar Sayısı ile "İş Gücü Piyasalarındaki Rekabet İhlallerine Yönelik Kılavuz"u yayınladı. ilgili Kılavuzda işverenlerin işgücünü mağdur edebilecek bazı uygulamaları rekabet ihlali olarak tanımlandı. Yayınlanma gerekçesi T.C. Anayasasının 167. Maddesindeki devletin tekelleşme ve kartelleşmeyi önleme görevine ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanuna dayandıran Kılavuzda dengeli işleyebilen bir rekabet piyasası beklentilerinin gerçekleştirilmesi için üretimde önemli bir girdi olan iş gücüne yönelik piyasalarda da rekabetin tesisi zaruri görülmekte; bu nedenle de iş gücü arz edenler (işçiler) ile iş gücü talep edenlerin (işverenler), piyasa gerekleri doğrultusunda bağımsız karar almalarına olanak sağlayacak bir ortam tesis edilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

İş gücü piyasalarında rekabet bağlamında en çok tartışılan konular arasında çalışanlarını ellerinde tutmak ya da birbirlerinin çalışanlarını istihdam etmek (birbirlerinin çalışanını ayartmama) ve işverenlerin kendi aralarında çalışanlara yönelik ücret tespit anlaşmaları bulunmaktadır. Bir bakıma bu kılavuz ifade edilen başlıklarda işgücünün olumsuz etkilenmesini de önlemeye dönük bir dayanak oluşturacak nitelikte görünüyor.

TEZ-KOOP-İŞ SENDİKASI

Türkiye Ticaret, Kooperatif, Eğitim, Büro ve Güzel Sanatlar İşçileri Sendikası

Tez-Koop-İş Sendikası Genel Merkezi - Mebusevleri, İller Caddesi No:7 06580 Tandoğan-Ankara

Tel: 0312 213 3444 Faks: 0312 213 3430

